

Červen 2017

Nepomáhá nám tolik pomoc našich přátel, jako jistota, že by nám pomohli.

Epikúros ze Samu

Prodejní web WalDíku aneb klikni-kukni-kup

Znáte to. Spousta času a najednou ... vždyť už je TO za týden! Narozeniny – co já mám těm dětem dát? Toto ne, to už mají, tohle jim chce dát babička, já, to je hezké, ale ušít už to nestihnu a ani po objednání z e-shopu už to možná nedorazí... Třeba jste z těch, kteří všechny své kroky dokonale plánují s patřičným předstihem, a do podobných situací se nedostáváte. Ať tak či onak, pro nás všechny jsme spustili na stránkách nadačního fondu WalDík pod projektem „Děti až na půdu“ prodejní portál, kde můžete snadno, rychle a vkusně vyřešit „problém“ s výběrem dárků – pro svoje děti, na oslavy narozenin u kamarádů, pro maminky, pro babičky, na návštěvy, pro novorozěňátko... a ještě při tom podpořit dobrou věc.

A jak to všechno v praxi funguje? Na <http://prispej.nfwal-dik.cz/aktualni-projekty/deti-az-na-pudu> si vyberete z nabídky výrob-

ků, jako na jakémkoli ji-

ném prodejním webu, vyplníte kontaktní údaje, způsob doručení a po dokončení vaší objednávky a uskutečnění platby převodem na účet WalDíku, začneme pracovat na jejím vyřízení. Výhodou je, že si Váš dárek můžete vyzvednout bez poštovného osobně ve školní družině (příp. v době prázdnin u někoho z našeho týmu v ČR).

Následuje zpráva pro ty, co zrovna nic neshánějí: Nebojte se a koukněte na web taky! Určitě nebudete litovat, neb se to tam hemží krásnými rukodělnými výrobky, které bez nároku na honorář vyrobili a věnovali šikovní waldorfské rodiče. Že byste mezi ně také chtěli patřit? Tak jen do toho! Rádi vás přivítáme do našeho týmu (i v případě, že jste babička, strýček, tetička, ...). Můžete vyrábět v bezpečí svého domova a výsledné výrobky nám přinést, nebo se zapojit v rámci plánovaných tvořivých setkání. Buď jak buď, kontakt na naši koordinátorku

Foto: Dana Hanzlíková Vašková

Danu Hanzlíkovou Vaškovou se Vám bude jistě hodit: dhv@centrum.cz

Na závěr se sluší poděkovat nejen těm, kdo si něco koupí, nebo řeknou o webu svým známým, příbuzným a kamarádům, ale především těm, kteří za zrodem waldíkovského prodejního portálu stáli a stojí a samozřejmě těm, kdo jej naplnili a plní svými výrobky. DĚKUJEME!

Eva Bínová

Letnice – Rozálie – Čištění studánek

Svátek letnic pochází z židovského svátku týdnů (Šavu'ot). Teologicky se tento svátek vztahuje k židovství a připomíná den, kdy Hospodin daroval na hoře Sinaj Mojžíšovi Tóru a židovský národ se stal národem zavázaným k službě Hospodinu. Pokud Pesach (v křesťanství Velikonoce) symbolizuje vysvobození fyzické z otroctví samovládce, pak Šavu'ot (Letnice) symbolizuje vysvobození duchovní, zpod jha modloslužby.

Letnice v pojetí křesťanství označuje svátek slavený 50 dnů po Velikonicích a 10 dnů po Nanebevstoupení Páně. Oslavuje seslání Ducha svatého. Po nanebevstoupení rokovali Ježíšovi učedníci – apoštolové (z řec. apostolos – poslaný) o tom, jak uskutečňovat ve světě poslání, které jim bylo svěřeno. Jak budou působit navenek, když dosud byli v roli učedníků. Sesláním ducha svatého se mění v jednom okamžiku tato role učedníků v roli učitele. Vše, co žilo

v kvalitě přijímání a naslouchání v nitru každého z nich, se proměnilo a stalo něčím, co začalo působit z nitra navenek. Ve Skutcích apoštolů (2,1-4) se píše: „A když přišel den padesátý, byli všichni jednomyslně spolu. I stal se rychle zvuk z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde seděli. A ukázaly se jim rozdílné jazyky jako oheň, který se posadil na každého z nich. I naplnění byli všichni Duchem svatým a počali mluvit jinými jazyky, jak jim duch dával promlouvat.“

Barva Letnic je červená, barva ohně a milosti. Symbolem svobodného Ducha je bílá holubice pohybující se mezi nebem a zemí.

Oltáře v kostele se bohatě zdobí květinami, především a zejména růžemi, jejichž květy jsou červené, z čehož zřejmě vznikl i další název pro toto období – „Rozálie“.

Spojení kosmického a pozemského principu v symbolice svatebního obřadu, setkání sil Země a sil Kosmu – to je obraz prožívání nálady Letnic. V tento čas se matička Země na našem ročním stolku, za účasti holubiček, odívá do bílého svatebního závoje.

O Letnicích se setkáváme s kultem vody, který vznikl na její prak-

a pro svou očištnou a léčivou moc byla uctívána a opečovávaná. Otvírání studánek je velice důležitý úkon, neboť neopečovávané prameny a studánky vysychají a mizí.

Ve waldorfské pedagogice jsou Letnice provázány slavností „čištění studánek“.

Je to slavnost, kde hrají hlavní roli dívky. Dříve se jí účastnily pouze dívky svobodné a čisté. Věřilo se, že dívčí nevinnost má očištnou moc. Většinou se tyto dívky oblékaly do bílé barvy a krášlily se vzájemně květinami a květinovými věnečky.

Naši předci měli také jeden krásný zvyk, který již zcela vymizel: Na mnoha místech se ko-

naly pochůzky mezi a hraničních kamenů patřících k obci, které se kontrolovaly a opravovaly. Hraniční kameny a meze sloužily jako plot, každý věděl, kde jsou hranice jeho pozemků a předešlo

se tak případným sousedským sporům. Nicméně při těchto obchůzkách se též dříve vzniklé sousedské spory řešily. Tak měli naši předkové zajištěnou každoroční obnovu hranic pozemků a sousedských vztahů. Na tyto obchůzky se

Recepis od Magdaleny Dobromily Rettigové na Boží milosti:

Veźmi mouky na vól, rozdrob do ní kus másla, udělej vprostřed důlek, vraz tam dva žloutky, jedno celé vejce, tři lžíce dobré smetany, tři lžíce vína, trochu cukru, trochu soli, dobře to těsto vypracuj jako na nudle, pak je rozválej. Smaž v rozpáleném přepuštěném másle, musí plavat, posyp cukrem a dej na stůl.

Paní Rettigová byla z bohatších poměrů, tak smažila Boží milosti na přepuštěném másle. Naše babičky je běžně smažily na sádle.

Recepis Boží milosti č. 2

4 žloutky, 250 ml šlehačky, 2 lžíce rumu, 1 lžíce cukru, 400 g polohrubé mouky, špetka soli

Vše smícháme, dobře vypracujeme, necháme v lednici aspoň půl hodiny odpočinout. Pak rozdělíme těsto a po částech rozvalujeme cca na 3 mm. Rádlem rozdělíme na obdélníky či kosočtverce, rádlem či nožem 2x prořízneme a smažíme v rozpáleném tuku.

Bára Šimová

tické potřebě i na duchovním a citovém vztahu, který si člověk k vodě vytvořil. Uctění studánek je tradice velice prastará, předkřesťanská. Voda se stala základem prostředkem očisty ve smyslu praktickém i duchovním,

Jak Šavuot vidí Žid

Ten svátek má významy dva. Druhou noc po Pesachu začneme odpočítávat 49 dní omeru, potom přijde Šavuot, svátek sklizně zrna, od ovsa po pšenici. Na Šavuot se do Chrámu začal nosit bikkurim, první ovoce, „sedm druhů“ které dává Izraelitům jejich země – pšenice, ječmen, hrozny v podobě vína, fíky, granátová jablka, olivy v podobě oleje a datle. Svátek má ale ještě jiný význam. Prvního dne měsíce Sivan roku 2448 hebrejského kalendáře (–1313 občanského letopočtu) Židé dorazili k hoře Sinaj a utábořili

se na jejím úpatí. Šestého (nebo sedmého, to se přesně neví) Sivanu se odehrál jeden z nejdůležitějších a nejdramatičtějších momentů historie Židů a lidstva: Matan Tora, darování Tóry. Ale jak to tak bývá, lidé mají talent takové významné historické události zmástit a tohle nebyla výjimka. Moše Židům vysvětlil, že se ráno vrátí z hory Sinaj a že mají být připraveni na to, že k nim promluví Hašem. Svědomitě šli brzy spát, ale asi už toho měli po tom tříměsíčním putování z Egypta dost a tak ráno zaspali. Reportér Izaiáš v 50:2 zachytil, co na to Stvořitel: „Proč, když přicházím, nikdo tu

není?“. V Tóře se to podařilo ututlat, Midraš to rozmáznul. A tak se svátek znovudarování a znovupřijetí Tóry slaví také tím, že Židé zůstávají celou noc vzhůru a studují Tóru, aby napravili (říká se tomu Tikun Leil Shavuot: náprava šavuotové noci) 3300 let starou špatnou reputaci. A rádi. Potulovat se po uličkách Jeruzaléma, navštěvovat rodinu a známé v osvětlených dvorcích, synagogy, nechat se hostit tradičními sýrovými pokrmy a studovat to nejdražší, to je radost, kterou Žid zažije jenom na Šavuot.

Tomáš Kubín

Pasování školáků

Už pomalu dozrává čas, kdy na své královské trůny, které se v naší školce objeví vždy na konci každého školního roku, dosednou další králové a královny.

Tento slavnostní den je s velkým očekáváním připravován na 27. června 2017 odpoledne, kdy k nám přivítá paní ředitelka Milena Vlčková a také budoucí

paní učitelka našich milých prvňáčků. Všichni už se velmi těší, až budou moci projít oním tunelem mezi školkou a školou a být pasování na školáka.

„Až budu velký, velký jako svět,
stanu se rytířem chrabřým na pohled...“
...Paprsků slunce zlatý svit
mou hlavu přijde ozdobit.“

Kateřina Krausová

Jak jsme čistili studánku

Každá studánka má svou studánkovou vílu oděnou do lehoučkových závojiček utkaných z mlhy. Tanečkem po hladině by si umazala své závojičky v zakalené studánce, a tak teskně sedává u břehu a zpívá svou smutnou písničku. Sama nemá sílu studánku po zimě vyčistit, a tak čeká, jestli se nějaký pocestný smiluje a studánku vyčistí. Teprve potom může odemknout pramínek svým zlatým klíčem...

Jako každý rok čeká víla u studánky na děti. Letošní rok přišla řada na naši „starou známou“ studánku za rybníkem Jarval. Než

jsme vyrazili na cestu ke studánce, holčičky i některé maminky si na školní zahradě uvlily květinové věnečky. Když měla každá holčička svůj věneček, vydali jsme se průvodem ke studánce. Letošní královnička, která nás vedla ke studánce, byla Janička. Smutná melodie flétny se línula od studánky. Studánková víla Rubínka nám pověděla o svém trápení se studánkou.

Poté si děti vzaly hrabičky, lopatky, kyblíky a pustily se do čištění studánky a potůčku. Po vyčištění děti zasadily kolem studánky květiny. Královnička nabrala vodu ze studánky, rozlila ji do všech čtyř světových stran, a pak s vílou nalily čistou vodu všem dětem i rodičům, aby nás celý rok neopouštělo zdraví. Rozloučili jsme se s vílou a slíbili jsme, že se přijdeme na studánku zase podívat.

Jana Erhartová

Foto 6x: Hana Kotyz Máslová

Zvířátka v MŠ – Ve třídě Skřítků bydlí malé rybičky

Jednoho dne se v naší třídě objevilo velké skleněné obydlí. „Kdo by v něm asi tak mohl žít?“ Po téměř nekonečném výčtu mnoha nereálných zvířátek kdosi řekl i „rybičky“. Ano, je to tak, tento kus domečku teď budeme společně proměňovat na AKVÁRIUM. A brzo právě tady budeme pozorovat krásný vodní

Foto 3x: Kačka Krausů

svět, ve kterém budou plavat malé rybičky.

A protože rybičky nemůžeme jen tak přinést a dát je do holého skleněného „domku“, začali jsme jim tvořit prostředí pro možná dobrodružství, právě tak, jak to rybičky mají nejradši.

Každý si zde položil svůj kamínek, pak přibyl velký dřevěný kořen a mohla přijít voda. Spousta dětí se ji nepozorovaně pokusilo ochutnat, proto jsme si hned museli stanovit pár pravidel a zvyklostí, co to znamená mít takové zvířátko a jak se o něj

budeme nyní starat. Další dny jsme nechali napouštět dřevěný kořen vodou, aby nám neplaval po akváriu jako velryba a zasadili zde první vodní rostliny. Jako poslední přišly odvážné malé neonky a také dva párky pavích oček.

Vyprávěli jsme si, že když se jim prý dobře žije, tak se mají tak rádi, že mají brzo malinkaté rybičky. Od té chvíle je každým dnem očekáváme i u nás v akváriu. Přijďte se podívat, třeba už budou na světě!

Kateřina Krausová

Výlet školky do Semence

Nastal den D 8. června. Mnohé děti nemohly dospát, protože nás čekal výlet do přírodovědného muzea Semence v Týně nad Vltavou.

Odjížděli jsme autobusem od kostela na Rudolfově a někteří, i když nemohli dospát, autobus dobíhali.

Cestu do Semence jsme strávili pozorováním kvetoucích polí a dýmající elektrárny Temelín.

Po příjezdu do Semence jsme se posílili svačinkou a vyrazili s paní včelařkou Bárou na cestu za tajemstvím medu do světa včel.

Děti si nejdříve oblekly včelařské kukly jako správní včelaři a jako včelky, když řetízkují, jsme dorazili k úlu.

Úl a včely uvnitř jsme si díky speciálním proskleným bočním stěnám prohlédli ze všech stran. Viděli jsme celé včelí společenství: včely dělnice, medonošky, voskovnice i trubce a poznali vývojové cykly včel. Zázkakem pro nás bylo vidět v úle řetízování včel při stavbě plástve. Jedinou skrytou nám zůstala včelí královna upro-

Foto 3x: Magdaléna Kubínová Šebelková

střed úlu. Děti se dozvěděly, z čeho včely vyrábí med, jak staví plástve nebo k čemu slouží vak na roje či dýmák. Při hře na včelky si děti vyzkoušely, jak včely vidí svět a sbírají pyl z různých květin.

Sladkou a nejoblíbenější odměnou nám byla ochutnávka různých druhů medu.

Co se dalo, jsme ochutnali a vyzkoušeli, snad jen bodnutí si včelky nechaly pro nenechavce, kteří jim vybírají z úlu med.

Díky krásnému počasí se nám výlet vydařil a my si tak mohli prožít jeden slunečný včelí den.

Magdaléna Kubínová Šebelková

Svátek svatého Jana – Svatojánská slavnost

Svátek svatého Jana je svátkem slunovratu, Slunce stojí na vrcholu sil a od tohoto svátku bude svítit i jeho sil ubývat až do Vánoc. Zároveň tímto dnem začíná léto, čas tepla, plodnosti a naděje v bohatou úrodu. Církev se snažila pohanské oslavy Slunovratu vymýtit, což se jí nepodařilo, tak je přejala a dala jim název „Svatojánská noc“ podle Jana Křtitele, jehož narození se v tuto dobu slaví.

„Člověk za vrcholného léta prochází jakýmsi přírodním vědomím. Tím rozšiřuje svou existenci, šíří

svůj život do života přírody. Tak bychom mohli vlastně

říci: Člověk je v létě vstřebáván přírodou“ (R. Steiner, GA229).

Svatojánský čas je časem výdechu, člověk tráví více času venku, v přírodě mimo své obydlí, cítí se silný a sebejistý. Vnitřní duševní prostor je vyprázdněný. Je tak protipólem času vánočního – nádechu, kdy jsme byli plně uvnitř sebe. Všechny zemské síly, vnitřní slunce jakoby vyproudilo z těla do kosmického prostoru vstříc vnějšímu slunci – duchu, aby se oplodnilo a opět ke konci léta vrátilo do lidského nitra, ze kterého nás bude prosvětlovat v temném zimním období. V obrazech a lidových tra-

dicích nacházíme

motiv pozemské nevěsty, která se vydává ke kosmickému ženichovi.

Svatý Jan před nás klade určitý požadavek na poznání, nahlédnutí souvislostí, dává důraz na pokoru a činnost člověka samotného a jeho působení v tomto světě.

Čas klíčení, rašení, růstu a květu je ukončen, nastává čas dozrávání a sklizení plodů. Život se tak začíná pomalu stahovat zpět k zemi.

Moc noci svatojánské

Svatojánská noc byla vždy považována za magickou. Podle předků se otevíraly brány země a ta vydávala svoje poklady. V tento čas je možné zachytit tajemné síly vyvěrající na povrch. V lesích se to hemží skřítky, vílami či divoženkami. Všechny slovanské národy znají pověst o zlatém květu kapradí, který rozkvétal jen jeden den v roce a ten kdo ho našel, byl obdařen magickými schopnostmi. Mohl být neviditelný, rozuměl řeči zvířat a rostlin, otevřela se mu cesta k pokladu. Z něj si člověk směl vzít jen tolik, co unesl, jinak by jeho duše propadla peklu.

O Svatojánské noci se zapalovaly velké ohně na kopcích, které měly slunci dodat více síly, aby co nejdéle přinášelo všemu na Zemi užitek.

Lidé také věřili v očištnou sílu těchto ohňů, proto je přeskakovali a pálili věchýtky sena s našeptaný-

mi zlými skutky. Kolem ohňů se tančilo, veselilo a hrály se různé hry. Byl nám, natrhaným v předvečer svátku nebo časně ráno, se začalo říkat svatojánské

koření. Přidávaly se do směsí, které se podávaly jako lék proti nemocem nebo se z nich vyráběly kouzelné nápoje, používané v lidové magii. Mezi devatero svatojánského kvítí patří „pás svatého Jana“ – pelyněk černobýl, „láska svatého Jana“ – mateřídouška, „krev svatého Jana“ – třezalka tečkovaná, „hůl svatého Jana“ – divizna velkokvětá, bez černý, vlaštovičník, hluchavka, heřmánek, řebříček, jitrocel, růže, chrpa, devětsil, bazalka, máta, mařinka. Přesný seznam bylin se liší tradicí od tradice, důležitý byl počet, a to devět.

V naší škole a školce o svatojánské slavnosti zapalujeme ohně, kde pálíme ve věchýtku naše zlé skutky, vaříme svatojánský čaj z devatera bylin a hledáme v lese svatojánský poklad hlídaný bytostmi Země. Ale o tom více v dalším Zvonku ☺.

Magdaléna Kubínová Šebelková

Foto 2x: www.pixabay.com

Den dětí

Dne 1. června 2017 jsme již tradičně uspořádali v rámci školní družiny (a nově i školního klubu) Den dětí. Společně s prvňáčky jsme se vy-

dali stezku na pomoc skřítkovi Strašpytlíkovi, který zabloudil v čarovném lese lesních víl.

Cestou nás čekalo spoustu tajuplných úkolů na zručnost a kreativitu, paměť, spolupráci apod. Nakonec se šikovným prvňáčkům podařilo skřítku zachránit a dovést jej zpět domů. Třetí třídu čekaly aktivity v lese připravené dětmi ze školního klubu a paní učitelkou Petrou Hrubou. Třetíáci si vyzkoušeli lezení po lanové překážce, hod na terč, slalom se za-

Foto 2x: Žakelína Flíčková

vázanýma očima a mnoho dalšího. Na závěr byla pro všechny připravená bohatá odměna. Den dětí jsme si všichni naplno užili a těšíme se opět na příští rok.

Žakelína Flíčková

Prvňáčci se šestáky v ZOO

Na počátku června se prvňáčci se svými kmotříčky šestáky společně vypravili do ZOO. Ve skupinkách si prohlédli zvířátka a napsali o nich básně. Návštěva ZOO byla krátká a intenzivní, kmotříčci se o své prvňáčky vzorně starali, a tak mnohým uniklo, že ZOO má nový přírůstek! Do jednoho z volných výběhů byl právě umístěn vzácný exemplář UČITELE WALDORFSKÉHO! Zatím přežívá spíše ve skromných podmínkách s jednoduchým přístřeškem, vzrostlým stromkem a hliníkovými schůdky, věříme však, že se tento návštěvní magnet postupně dočká také svého jezírka, skalky, zelené trávy a časem snad i tabule a barevných kříd, které miluje na-
de vše!

Radka Konířová

Foto: Radka Konířová

Na výletě v zoo

(tým učitelů)

*Medvěd, tygr, žirafa, to jsou pěkná zvířata.
Nebyli to naši žáci, kdo se houpal na laně.
Byli to dva rosomáci, tvářili se záhadně.
Nejlepší jsou ale přeci učitelé v pevné kleci.*

Učitel waldorfský

ohrožený druh

Výskyt: Od r. 1919 rozšířen do celého světa.

Popis: Žije ve společenstvích. Má rád svobodu. Je pracovitý. Zejména ve čtvrtek chodí pozdě domů.

Potrava: Školní jídelna.

Doprava: MHD, starší ojetý vůz.

Mláďata: Vyrůstají většinou ve škole.

Upozornění: Krmení povoleno. Množství neomezeno.

Adopce na dálku možná.

Čištění studánky

Krásný a čistý vzduch, takový jaký jen může být po letní noční bouřce, chladno rána a třpytivé kapky na stéblech trav, spatřily Jeníčky a Mařenky, Karkulky a děti s jejich štěbetáním, jako housata v jarní trávě. Takto pochodovaly jeden za druhým pod bílo-modrou oblohou s naducanými obláčky jako maminky polštáře v postýlkách. Vskutku ten pohled sliboval krásný den.

Druhá třída Waldorfské školy z Českých Budějovic se nacházela na cestě, vymalované jako z pohádky štětcem pana Lady. Děti, držíce se za ruce, stoupaly po volně zvedající se cestě od auto-

busové zastávky u Zátkova mlýna. Již při výstupu z autobusu zapomněly, co je škola a s ní spojené povinnosti, v očekávání krásného a také trochu dobrodružného dne. Snad ani pořádně nevnímaly pana učitele, který nad nimi bděl jako kvočna nad žlutými kuřátky. Bylo toho tolik ke sdělování jeden druhému.

Na program dne byl výlet do hluboké skalní rokle, kde ve stínu dřímala studánka. Neprobuzená a tak trochu zapomenutá. Zanesená časem v podobě tlejícího jehličí a odumřelými, popadanými větvemi, zabarvená do zeleně obklopujícího lesa. Vskutku jakoby začarovaná, čekající na políbení prince, který jí vdechne zase život do zurčení malého pramínku čisté vody.

Snad i ta studánková víla toto místo opustila, hledajíc čistou vodu ke svému přežití.

Tak jako ta voda, proudila řada štěbetajících dětí skrze osadu Březí poblíž Boršova. Zde asfaltovaná cesta končí a také v posledních staveních dává liška dobrou noc. Děti ještě před vstupem pod lesní koruny stromů na krátko uchvátila podívaná na hospodářský dvůr, který svou zvířecí nabídkou mohl dělat konkurenci skoro každé menší zoologické zahradě.

Takto obohaceni vešli na lesní cestu, aby po několika stech metrech dosáhli skoro až tajuplné

Foto 4x: Katka Vokůrková

cestičky, odbočující a prudce spadající strání, vedoucí až ke korytu potůčku vinoucího se roklí k ústí do Vltavy.

Tajuplné ticho se na pokyn pana učitele rozprostřelo, děti nastavily uši jako netopyři, aby každé z nich zaslechlo povídání lesa. Někdo slyšel ševelení listů, někdo kukačku či sojku, nebo dokonce nesmělé kváknutí žáby. Jsou ale i takoví, kteří i v té nejdolejší pustině uslyší třeba rádio s posledním hitem.

Opatrně se děti i přes jejich nedočkavost kýženého objevu pustily dolů do rokle, kde záhy objevily díru ve skále, ze které zaneseným otvorem vytékal malinký pramínek vody. Nebylo lehké, aby pan kantor umírnil jejich touhu vrhnout se na několik málo čtverečních metrů rovného terénu před studánkou, skoro by zapomněli na posílení, přibalené jejich maminkami do malých baťůžků.

Učte vaše děti, co my jsme učili těm našim. Že země je naše matka. Čím onemocní země, tím onemocní její synové a dcery. Protože to jedno je jisté: Země nepatří lidem – lidé patří zemi. Vše je mezi sebou propojeno, tak jako je propojená krev jedné rodiny.

Náčelník Seattle

Konečně byl poslední kousek jídla spolknut a mohlo být rozděleno

náradí a děti do skupin, které se s vervou daly do díla. Shnilé větve byly vytaženy z vody, kameny bránící volnému odtoku byly odstraněny a s velkým nadšením bylo okolí studánky čištěno dětmi od zetlelého jehličí. Děti si vzájemně pomáhaly a hemžily se jako mravenečky.

Dokonce i přinesené kytičky a sazeňičky našly své místo, a tak přispěly ke zkrášení tohoto doposud jakoby zakletého místa. Pod pramenem studánky vzniklo také malebné jezírko, zatarasením volného toku lesního potůčku. Vskutku malebné místo, promlouvajíc k náhodnému poutníkovi: „Pojď a napij se z mého pramene a odpočiň si v horkém letním dni u mého břehu.“

Zajisté byla v dětech probuzena touha k návratu s rodiči na tajuplné pohádkově krásné místo, s nadšením ukázat:

Tohle jsme vytvořili my.

Když se poutníkovi zavrou oči, zdá se mu, že za zpěvu dětí, tak jako jim, se objevuje ve svahu s kapradím zase studánková víla, která našla cestu zpět domů.

Vladimír Skřepský

Ahoj vodáci!

Musím se přiznat, že při každé vzpomínce na nedávno pořádanou oslavu narozenin Lindušky a Jáchyma – sjížděním řeky Vltavy – se stále usmívám a mám velmi pozitivní a veselou náladu. Jsem plný zážitků se strašně prima lidmi a dětmi. Je mi záhadou, že i přes stálé změny počasí, sluníčka a prudkého vydatného deště, byli všichni účastníci stále optimističtí, veselí a zábavní. Prostě všichni si tu „vodu“ užívali ze všech stran, ze shora i ze zdola.

Již při snášení plavidel na řeku u „Papouščí skály“ nás přepadla taková průtrž, že i Verča přestala všechny organizovat, a to je co říct. Po 20 minutách na vodě přišel další slejvák a my jsme operativně děti převlékli a vysušili. V mžiku na nás zase koukalo pálivé slunce a my projeli úspěšně všechny jezy v Krumlově (teda až na Jakuba, ten pod jedním jezem pro záchranu svého háčka dobrovolně vystoupil z kanoe). Noooooo, až před kempem „U Milana“ nám zase Svatý Petr nepřál, opět byli všichni mokří až na kost. Co naplat, rada rozhodla, že děti s pár maminkami se přesunou autem do

Zlaté Koruny, kde jsme měli připravené teplé zázemí. Zbyly rafty, kanoe! Pár odvážných a drsných ztepilých mužů a něžných, křehkých žen se obětovalo a i v nepřízni počasí (se zvoláním: „Au au, ty kroupy bolí!“) převezli lodě po vodě do „Zlatky.“ Díky pár obětavcům jsme prožili mnoho nezapomenutelných zážitků a pohledů na nádherná panoramata. V kempu ve „Zlatce“ se všichni dali do pucu, opekli se buřty a doplňovali tekutiny. Večer bylo veselo až do noci. Hláška prvního dne zněla jasně: „Per to tam, ještě víc, přidej... bacha, labutě!“ samozřejmě voláno směrem k nebi. Ráno nás probudilo ažuro a lákalo nás vyrazit hned na řeku. Z technických důvodů se vyrazilo až před obědem a co myslíte, že přišlo po pár desítkách minut? ... Áááno, začalo hustě pršet. Co bůh nechtěl, družina šesti lodí se rozpadla a poztrácela. Někdo jel i v dešti a jiní se schovali a čekali na sluníčko, což se vyplatilo.

V každém případě jsme se všichni bez ztráty X. (desítky) sešli v Boršově nad Vltavou, kde jsme probírali silné zážitky a dojmy z úžasné, zábavné a náročné plavby. Díky Kubovi a Irče, kteří měli všechno perfektně zorganizováno a zabezpečeno (zbyla jen čtyři kila špekáčků), byli všichni účastníci nadšení a litovali těch, kteří se nezúčastnili. Takže ahooooooooooooooj za rok Vltavo. Hurááááá!

Kdo nejel, nepochopí.

Petr Uhlíř

PS: Nic se neztratilo ani neutopilo.

PPS: Kolik ponorů, tolik výnorů.

PPPS: Bacha, labutěěěěěěěě!!!

2. a 4. třída na sběrku

V úterý 29.5. - 2.6. vyjely školy společně autobusem od školy směr Jhlutoka nad Klavou a dále Típn nad Kldarou.

Autobus však již cestou blízko obce Chlumec zastavil vlevo na pobřížní cestu a děti dovezl až na statek Výchovice.

Žde jsme se ubývali... bylo nás celkem 42 dětí a 5 dospělých... pomocí dobrodružné hry, seznámili jsme se s domácími - tedy majiteli stateku paní Ivou a panem Marcellem, dle se zvířátky - kocourkem Imem, psom Čikynou, s králičky, kosou a kořmi.

Prožili jsme 5 dní plných her, psaná-vaňi obok i sebe sama, koupání v rybníce, jízdy na lodkách, opékání buřtů na ohni, noční hry, kdolávaní přebáček na lanové plavce v lese... a další!

Ve sběrku jsme šli na kurvický výlet na kráčinu Hrabiv Hrádek. Cestu jsme si pakřetovali do mapky a hledali jsme na různých kartačkách barevná zvířata, za která jsme křbali slova a ta jsme pak doplňovali do legend o Hrádku. Po společném obědi... křek v chlebu... jsme hledali v prosořech kráčinový poklad. K malování 3 publik

Foto: Ondřej Suchan a Monika Sujová

s pokladem mámi pomohly křiškové podkovy. Kousek cesty (k Burkarce do Chlumce) jsme se svatli autobusem. Veliké dobrodružství jsme prožili, když jsme na této cestě putovali také oborou, kde říje volně spouští zvířata.

Další poklad jsme křkali na konci noční cesty lesem po větvích, na její křvi jsme na rybníce pouštěli vlastnoručně vyrobené malé vozy se zvířaty.

Během pobytu jsme se také starali o místní zvířátka, leccos zajímavého jsme se o nich dozvěděli. O naše mlsné parzyky a srohožena břicha se staral pan Marcel a jeho pomocnice.

Máme na co vzpomínat!

Markéta Š.

Karlův hrádek

Zřícenina gotického loveckého hrádku z 2. pol. 14. století, který byl založen **KARLEM IV.** K jeho úpadku došlo za vlády **Václava IV.** Stojí nad řekou **VLTAVOU** na jejím levém břehu u Hněvkovic. **VODNÍ** nádrže asi 7 km severně od Hluboké nad Vltavou ve výšce cca 430 m nad mořem. Karlův hrádek byl založen pod německým názvem **KARL HAUS**. Ve stejné době vznikla také nedaleká ves **PURKAREC**. Hrad byl zřejmě bez věží - vyzdělo se do něj přes hradní **tržkop** s padacím mostem. Od konce 14. st. je již uváděn jako opuštěný.

Čtyři roky s „Dětským úsměvem“

Líbilo se mi a bavilo mě luštění kvízů a zaujalo mě, že zde byla možnost vyrobit si vlastní zubní pastu a ústní vodu, mohli jsme si prohlédnout zubařské a speciální náčiní.

V projektu jsem se naučil zásady čištění zubů, jejich názvy, co je pro ně nezdravé a kolik stojí oprava zubů v poměru k autu, tričce, dovolené na Havaji apod. Od té doby, co jsem prošel tímto projektem, si budu pořádně čistit zuby, protože nechci vypadat jako na fotkách, které byly v pracovním sešitě.

Při hodinách ve třídě panovala příjemná atmosféra a paní Gallová s dětmi navazovala příjemné a poučné rozhovory. Do celého projektu bych přidal více aktivních her a úkolů, aby byly hodiny ještě zajímavější.

Jinak si myslím, že je dobrý nápad šířit znalosti a zásady čištění zubů a jak se o ně starat, protože

– jak praví staré přísloví: „Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš.“ Projekt se mi moc líbil. Klobouk dolů.

Matěj Šíma, 5. třída

Zaujaly mě hry, které byly zábavné i zajímavé. Velmi se mi líbilo, když jsme házeli s míčkem a dávali jsme otázky druhým. Naučila jsem se hodně věcí a všechno, co jsem si zapamatovala, dělám. Od té doby už většinou nechodím k zubaři s kazy. V projektu bych zlepšila, abychom, si mohli vyrobit víc věcí a ochutnat také pár věcí. Naštvalo mě, že jsme si nemohli vybrat barvu kartáčku a krytky.

Adéla Černá, 5. třída

Líbilo se mi, že jsem se toho hodně dozvěděl o zubech. Naučil jsem se čistit zuby jinými způsoby. Chtěl bych se toho dozvědět o zubech ještě víc. Chtěl bych, abychom měli větší sešit. A chtěl bych se dozvědět o jiných nástrojích na zuby.

Václav Kolář, 5. třída

Na zubní prevenci se mi líbilo, že k umyvadlu chodily s kartáčkem jako první holky, teprve potom kluci. Naučila jsem se pořádně si vyčistit zuby a poznala jsem, že to opravdu pomáhá. U zubaře jsem měla vždycky kaz. Teď už je nemám a dostala jsem od zubařky pochvalu. Zubní prevenci jsme měli čtyři roky od druhé do páté třídy, vždy

Naše škola se již několik let zapojuje do projektu preventivní péče o zuby s názvem Dětský úsměv. Hlavní důraz je kladen na opakovaný nácvik účinného čištění chrupu, čímž lze velmi účinně předejít vzniku zubního kazu a parodontóze. S přibývajícím věkem se zvyšují nároky na techniku čištění. Žáci také postupně pronikají do tajů našich úst a chrupu.

Naše třída začala ve druhém ročníku a je první třídou naší školy, která s ním prožila celé čtyři roky. Postupně jsem pociťoval větší a větší vděk, že se projektu žáci mohou účastnit v celé jeho délce. Zejména letos nabyvám přesvědčení, že žáci sklízí plody z předešlých let. Držím palce všem dalším, aby vytrvali v projektu až do konce, stojí to za to.

Martin Janošťák
třídní učitel 5. třídy

šestkrát za rok. Líbilo se mi to a jsem za to ráda.

Jasmína Kubalová, 5. třída

Mě zaujalo, že zuby mají tolik částí a také to, že zuby mohou být tak zajímavé. Naučila jsem se dobře se starat o moje zuby a teď už vím, co bych měla pít a jíst a co ne. Chtěla bych, aby ten projekt byl delší, abychom se toho víc dozvěděli.

Markéta Boušková, 5. třída

Olympiáda

Jako každým rokem se letos žáci páté třídy zúčastnili olympiády, tentokrát v Semilech.

Děti dva dny před olympiádou jely na Malou Skálu na přírodovědné putování. Počasí nám přálo, takže nám nic nebránilo v procházkách a také ve zdolávání skal na laně. Všechny děti byly z lezení nadšeny, včetně těch, kteří trpí závratěmi. Veliký obdiv.

V pátek jsme se přesunuli do Semil, kde začínala olympiáda. Odpoledne se děti všech 14 škol rozdělily do měst a putovaly Odysseovou cestou. Večer si děti vyzkoušely prkna, co znamenají svět v místním kulturním domě. Celé představení děti pozorně sledovaly od Trojské války po návrat Odyssea na Ytacu. Nejednou za celé představení se nám zaleskla v oku slza, jak jsou děti šikovné.

V sobotu ráno se vyhlásilo Olympijské klání a začalo se soutěžit. Děti soutěžily zuby nehty. V disciplínách jako je hod břemenem, běh na 60 m, skok do výšky a dálky.

Jsem přesvědčená, že si to všichni moc užili a budeme na to dlouho vzpomínat. Mohu doporučit všem rodičům budoucích 5. tříd.

Mirka Chládková

Foto 7x: Magdaléna Kubínová Šebelková

Ametysty z Maissau

Jednoho krásného květnového dne vyrazili žáci třetí a šesté třídy na návštěvu ametystového naleziště v Rakousku. Malé městečko Maissau ukrývá jednu z největších žil této fialové, polodrahokamové odrůdy křemene v Evropě. Zvláště na žáčcích třetí třídy byla patrná radost, zvědavost i mírné napětí, jak jejich výlet k našim jižním sousedům dopadne a zda budou mít štěstí a přivezou domů nějaké pěkné vzorky.

Foto: Irena Friessová Staneva

Foto 2x: Romana Černíková

Asi dvouhodinovou cestu autobusem jsme si díky našemu skvělému průvodci – tatínkovi Matouška ze 3. třídy, panu Jírovcovi, krátili povídáním o kamenech a ukázkami různých druhů křemenů (ne-

25. 5. jsme se sešli na konečné zastávce Antonína Barcala, kam pro nás měl přijet autobus. Každý měl mít pas. Autobus přijel a pasy jsme měli. Jeli jsme 2 hodiny a 5 minut do Amethystwelt v Maissau, do místa, kde se dají vykutat ametysty. Půjčili nám krumpáč, lopatu, lopatku a kýbl. Domů jsme si mohli odnést, co se vejde do hrsti.

Adam Kupka

chal autobusem kolovat polodrahokamové odrůdy – růženin, záhnědu, křišťál, citrín a ametyst). Kdo chtěl, mohl si zkusit poznávací test, jehož obsahem bylo určit osm různých nerostů. Zvláště třetíáci se při této činnosti mimořádně vyznamenali, na některých lístečcích se objevovaly bezchybné odpovědi, na každém pak minimálně přesné odhalení opálu a achátu. Šestáci (a zvláště šestačky) se rozhodli vytvořit si svůj vlastní program; jejich mimořádně pěkný zpěv nám cestu významně zpříjemnil.

V Ametystovém světě v Maissau jsme nejprve navštívili ametystové pole. Každý účastník vyfasoval náčiní – lopatky, krumpáčky, kbelíky,

a mohl hodinu popustit uzdu své sběratelské vášni. Úlovky byly rozmanité – od fialových střípků přes středně velké ametysty až po ty, co se stěží vešly do dlaně. Po hodině obstojné dřiny jsme odcházeli na-

Jeli jsme autobusem s jednou zastávkou dvě hodiny do Maissau. Když jsme dojeli, prošli jsme obchodem. Seřadili jsme se do dvojic, rozdalo se náradí a šli jsme na pole. Vykopali jsme ametysty, které jsme dali do kýblů a pak očistili.

Ametyst je fialový polodrahokam, v Rakousku jsou pruhované, ale třeba v Jižní Americe mají pouze jeden odstín. Ve štole, kterou jsme navštívili, bylo odkryto 40 m ametystové žíly. Mohli jsme si sáhnout na ametyst o váze 500 kg. Paní učitelka nám vše překládala. Po prohlídce jsme měli přestávku. Mohli jsme si dojít do obchůdku, kde byly kameny jako: křišťál, ametyst, vltavín, pyrit a samozřejmě i všelijaké šperky.

Bylo to fajn. Dovezl jsem si přírodní ametyst.

Jáchym Jaroš

výsost spokojeni. Komu náhodou sběratelské štěstí tolik nepřálo, nemusel zoufat –

paní, vydávající náčiní, každému s jenom trochu chudším úlovkem ametysty bez váhání dosypala.

Po lehké svačince v krásné místní zahradě jsme shlédli poutavý film o původu a využití ametystů, kdy někteří žáci velmi obstojně zvládali konverzaci s německy mluvící průvodkyní. Následoval sestup do podzemí.

V hloubce několika desítek metrů jsme mohli pozorovat překrásnou ametystovou žílu přímo ve skále a expozici vzorků nerostů typických pro tuto oblast. Cesta zpátky se nesla ve znamení znaveného poklímávání, jež přerušila pouze zastávka čerpací stanice již u nás v Čechách, kde byly utraceny zbytky kapesného. Jsem moc ráda, že se pro mne uvolnilo místo v autobuse a já se tak mohla na chvíli znovu ocitnout v bezstarostných školních létech a nechat se vtáhnout do radosti a nadšení dětí ze školních výletů.

Romana Černíková

Letos žáci naší školy opět po čtyřech letech vyrazili společně s několika učiteli na výlet do Anglie. Tentokrát jeli sedmáci, osmáci a devátáci a byli ubytováni v rodinách v krásném městečku Bath. Jedna z účastnic tohoto zájezdu popsala, jak ho prožil netradiční pasažér...

Anglie z pohledu králíka v batohu

Už půl hodiny se marně snažím zapříst konverzaci se štíhlou a velice pohlednou propiskou, která je namáčkutá na mé pravé pacce. Nereaguje. Tyhle propisky poslední dobou ignorují každého, kdo jim skládá komplimenty. Vzdávám to. Stejně v té tmě v batohu skoro není vidět a kdo ví, třeba propiska není zase tak pěkná, jak v té tmě vypadá.

Pak se celý batoh zatřásl. Že by konečně někdo zavazadlo popadl? Ano, podle natřásání usuzuji, že se jedná o razantní, pravděpodobně mužskou, chůzi.

Pak zase nic. Bude to takhle trvat dlouho? Copak jim nedošlo, že zavřít králíka do batohu není nejlepší nápad? Králíci se potřebují hýbat, nemůžou sedět na dně obrovského batohu a nečinně čekat, co se s nimi stane.

Dobrá, jsem možná „jen“ plátěný králík, ale mám stejná práva jako kterákoli jiná hračka.

Odmítám rezignovat!

Tak se dávám do dlouhé a úmorné práce, plné potu a slz, třepících se nitek na packách a bolestí v předních zubech, a pak si konečně prohryžu díru v batohu. Světlo a halas mnoha hlasů na mě udeří v síle menší přírodní katastrofy.

A světe div se, jsem v autobuse. Mám výhled rovnou na silnici. Krásně jako v kině vidím vše, co se děje a také slyším mužský a ženský hlas mluvit o... Ó Bože!! Mluví o tom, že tenhle autobus jede do Anglie. Do té země, kde stále prší a jsou tam ty nejrozkošnější plyšové králíčky (od Beatrix Potterové).

Já jedu do Anglie. Já obyčejný králík ušitý starou ženou a prodaný na waldorfském jarmarku jedu do krásné Anglie. Samým štěstím se mi začala podpalovat vlna.

DEN PRVNÍ – O mořské nemoci a o tom, jak jsem se málem utopil

Všechno se houpe. Celý svět se houpe. Sem a tam, sem a tam, sem a tam... To nemyslíte vážně, mějte se mnou slitování, prosím!!!

No, alespoň jsem zjistil, že mi opravdu moře nesvědčí. Když přeplováme kanál La Manche trajektem, což je ve skutečnosti velká plechová bouda, s kterou si každá vlnka pohrává jako vítr s listím na podzim, jsem vynesena i s batohem a stále mlčící propiskou (mohla se mi alespoň představit, strávili jsme spolu nekonečných šestnáct hodin) na palubu. Vidím čeřící se vlny od lodního šroubu a všude kolem mě se lidé fotí. To musí zdokumentovat, že jim je blbě? Někteří jsou poněkud nazelenalí.

Cesta na té polorozpadlé kocábce trvá několik let, úmorných a dlouhých let plných živení.

Cesta na trajektu trvá hodinu a půl, což se tomu rovná.

Když z ní konečně vystoupíme a zase zalezeme do autobusu, jsem tak vysílen prožitým utrpením, že usínám a probouzím se, až když mě někdo zvedá. I s batohem, samozřejmě.

Vyhlednu ze své dírky a zjišťuji, že jsem v krásném anglickém městě Bath, které je plné obchodů a typických anglických domků s typickými anglickými dveřmi. Ovšem celé město je trochu netypicky oděno do hávu starého Říma.

Stojíme před krásnou budovou s antickými prvky. Lázně, po kterých město dostalo své jméno.

Vcházíme dovnitř a procházíme celou budovou, je to rozlehlý komplex. Z jednoho z bazénů stoupá zvláštní zápach a je u něho cedule, že se voda nemá pít. Kdo by tak hnusně žlutou vodu pil?

Těsně u tohoto bazénku se se mnou svět zatočí. Připadá mi, že padám a žlutá voda mě chce pohltit. Naštěstí se ale moje spolubydlící propiska ukáže jako užitečná a zachrání mě.

Na konci prohlídky je možnost jeden pramen ochutnat. Je teplý a moc mi nechutná. Asi mám vrozený odpor k vodě. Za to mrkev...

Rozchod, který po prohlídce lázní žáci dostanou, strávím pochupováním. Přece jen na králíka je toho někdy trochu moc.

Probouzím se, když žáci odjíždějí do svých rodin. Tedy ne do svých pravých rodin, ale do rodin, u kterých budou bydlet po dobu svého pobytu v Anglii.

DEN DRUHÝ – Artý a jeho hrobeček a pak... zase loď

Dneska jsme vyrazili do mytického opatství Glastonbury. Bylo tam něco, co v Česku nikde nevidíte – opravdu skvěle sestříhaný trávník. A také samozřejmě hrob krále Artuše. Toho legendárního krále Anglie a jeho manželky, která mu byla mimochodem nevěrná s jeho nejlepším kamarádem. Ach, ty pohnuté lidské osudy.

Pak stoupáme do kopce k veliké kamenné bráně. Glastonbury Tor. Je prý hodně stará.

Přejíždíme do městečka Wells, kde navštívíme katedrálu.

Katedrála je veliká a zdobená. Jak to mohli udělat, vždyť je to dokonalé. Vzdychám nad tou nádherou.

A pak...

Děláte si ze mě legraci?!? Zase loď? Zase voda?!?

No tahle alespoň nepluje. Je to muzeum v Bristolu, kde si můžete okusit námořnický život na vlastní kůži. Děkuji, nechci, navíc kůži nemám... Prý SS Great Britain.

Stejně mě tam batoh nese a vidím úplně všechno. Kajuty, kuchyni, záchody, první třídu, jídelnu. Někde to neuvěřitelně voní (po slanině), ale někde to neuvěřitelně smrdí (po zvracích).

DEN TŘETÍ – Domečky vedou!!!

Dneska ráno se mnou promluvil. Opravdu, nevymýšlím si, řekla mi: „Pane králíku, sedíte mi na hrotu, asi mi brzy upadne, buďte tak laskav a v Cardiffu si předsedněte.“

Opravdu – v Cardiffu, hlavním městě Walesu, jsem si nepatrně odsednul a raději jsem se věnoval zámku, ve kterém jsme se nacházeli. Byl to rozlehlý areál se zahradou. Co na ní ti Angličané vidí? Jinak celkem mladý zámek měl úžasnou velikou knihovnu, ze které jsem byl unesený.

Zjistil jsem, že se bojím výšek. Když jsem se totiž ocitl na rozhledně a podíval se po kraji, udělalo se mi silně nevoľno.

Cestou do přístavu (zase voda) jsem si všiml pomníku Roalda Dahla. To je ten, jak napsal Karlíka a továrnu na čokoládu. Mám tu knihu rád. Karlík je hodně podobné slovu králík.

Pak následoval skanzen. Místo, kam jsme jeli vzápětí. Je to obrovské území, na kterém jsou domy z různých dob. Je tam vidět rozvoj Walesu.

Naštěstí se mi tam tak líbilo, že závrať zmizela. I když mrkev by také neškodila....

DEN ČTVRTÝ – To město zřejmě znáte... je to Londýn

Ano, dnes jsme vyrazili do Londýna. Miluji Londýn. Je to sice velkoměsto s davy, ale je na něm něco, co všechny láká. Jinak by tam ty davy nebyly.

Konečně jsem spatřil Londýnské oko a něco Vám řeknu – zklamalo mě. Nevypadá jako oko. Copak vy máte v oku nějaké kabinky???

Ale viděl jsem toho víc: sídlo parlamentu, Big Ben, sídlo královny, ale královnu ne, bohužel.

A také jsem zahlédl jeden krásný suvenýr, byla to králičice s krásnýma očima, která byla oblečená do britské vlajky. Má životní láska. Ale odloučili nás a já už ji nikdy nespátřím. Ach má krásná... dokonalá...

Střídání stráží koňské hlídky proběhlo přímo před mýma očima. Ten velký kůň mě chtěl sežrat. Určitě. Divně se na mě koukal.

A pak jsme jeli domů. Zase kocábkou přes kanál. V noci. Bylo mi blbě.

Ale já, český králík, jsem se podíval do Anglie. Potkal jsem tam svou velkou lásku a vrátil se zdravý domů.

Byl to příjemně strávený týden... I když mrkve bylo málo.

Majda Gažiová (9. třída)

Večer s Godim Kellerem

Středa 24. května nebyla ledajakou středou. Tato byla výjimečná. Večer ve škole přednášel Godi Keller, úspěšný waldorfský pedagog z Norska a trojnásobný dědeček. O Godim Kellerovi jsem nikdy neslyšela, budiž mi omluvou, že jsem waldorfský nováček. O to více jsem byla zvědavá a těšila se.

Ze všech známých bytostí mi Godi Keller nejvíce připomínal Rákosníčka. Nebyl sice zelený, ani mu na hlavě netrčely tři štětiny, ale byl stejně usměvavý a starostlivý. Rákosníček si hýčká hvězdy, Godi větší či menší děti. Oba jsou zvědaví, neustále se zajímají o lidi kolem sebe a z obou sálá nekonečná dobrota a laskavost.

Godi Keller nepřednáší, Godi vypravuje příběhy, ze kterých se posluchač může poučit. A nutno podotknout, že Godi je vynikající vypravěč. Mnoho epizod pro jistotu

i přehraje. Během Godiho vyprávění zapomenete na svět, na naražená záda, jen posloucháte a přejete si, aby to blaho nikdy neskončilo.

Přednáška na téma „Jak být dnes rodičem“ je nereprodukovatelná. Jakýkoliv pokus by byl jen kouřem, stínem původního představení. Ale mohu se podělit alespoň o pár poznatků:

Nechme děti co nejdéle hrát. Děti mají své vlastní osnovy, podle kterých postupují a které jsou pro ně nejlepší. Ve volné hře si dítě procvičuje mnoho věcí z běžného života.

Pokud to zrovna nemáte doma se svou ratolestí lehké, neznamená to konec světa. Krize jsou normální a prospěšné. Pokrok nás všech je totiž možný jen tak, že aktivně bojujeme s problémem a krizi překonáme. Problémy nám pomáhají, abychom se přiučili něčemu novému.

Klíčem k úspěšné výchově je důvěra. Děti jdou v životě svou vlastní cestou, které nemusíme nutně rozumět. Ale musíme dětem důvěřovat, že jejich cesta je správná. Protože je jejich.

Zpívejme si s dětmi. Zpívejme při každé příležitosti staré, lidové dětské písničky, protože je v nich zakódovaná zpráva, že svět je dobrý. Jednou, až bude nejhůře, písničky dětem pomohou. Godi Keller zkusil zpívat klientům v jednom Alzheimer-centru. Nemocným v posledním stádiu nemoci zpíval norské lidové písničky. Přidali se všichni.

Iveta Meindlová

B. J. Thomas: CHARLEYOVA TETA

Co dělat, když se chcete setkat se svými dívkami, k čemuž potřebujete doprovod spolehlivé starší dámy a ona zrovna nepřijede? Nezbyvá, než použít dobrého kamaráda s hereckými zkušenostmi a kostýmem do divadelního představení a vydávat ho za tetu. Ten je však v roli tak přesvědčivý, že si nejenom získá přízeň dívek, ale zamiluje se do něj i několik mužů a vše se víc a víc zamotává. Jak z toho ven? Zhoršit situaci by mohla snad jen návštěva skutečné tety... Studentská recese oxfordských studentů z počátku devatenáctého století znovu ožívá v našem ročníkovém divadle.

1. alternace ..... OBSAZENÍ ..... 2. alternace

Šimon Flachs ..... Jack Chesney ..... Albert Kabíček
Daniel Novák ..... Charles Wykeham ..... Vojtěch Tupý
Mikuláš Pokorný ..... Lord Fancourt Babberley ..... Matyáš Kroupa
Vojtěch Tupý ..... Plukovník Francis Chesney ..... Štěpán Děták
Matěj Žízala ..... Stephen Spettigu ..... Jan Říha
Štěpán Děták ..... Brasset ..... Matěj Žízala
Jan Říha ..... Farmer ..... Mikuláš Pokorný
Kamila Járová ..... Kitty Verdunová ..... Kamila Járová
Zuzana Šestáková ..... Amy Spettigová ..... Rebeca Navrátilová
Rebeca Navrátilová ..... Ela Delahayová ..... Petra Plojharová
Kateřina Kubová ..... Dona Lucia D'Alvadorez ..... Zuzana Šestáková

Foto (5+5): Dana Hanzlíková Vašková a Bohumír Nowak

Sbohem, Charleyova teto!

Tak je to za námi. Čtyři odehraná představení a Charleyova teta je minulostí. Ročníkové divadlo

skončilo, úkol je splněn. Už možná po prázdninách si nebudete pamatovat, jaká dřina byla to předsta-

vení nacvičit. Zapomenete, že se vám nechtělo učit text, že roli Amy nechtěl nikdo hrát a Mikiho jsme museli do role lorda Babberlyho přemlouvat. A jak byl úžasný! Už jsme mu dávno odpustili, že si při 2. premiéře nepřipravil důležitý dopis, který měl na scéně předat a nezbyvalo mu než vytáhnout zmačkaný kapesník a všechny zúčastněné přesvědčit, že je to „ten“ dopis. Zapomenete, že vás ne- bavilo donekonečna opakovat scé- ny a co je nejhorší – to věčně zastavování! „Paní učitelko, já to vím, já to tak příště udělám!“ Jenomže vy nevíte, že příště je až za pár dnů a všechny připomínky se zapomenou... Tak se vám, milí osmáci za to zastavování omlou- vám. Opravdu, nešlo to jinak. Jen díky „zastavování“ jste dokázali

zahrát tak pěkné divadlo, jakou byla Charleyova teta. Přišli jste na to, že nejvíc vás baví hrát, když na jevišti spolupracujete. Na to nezapomeňte. Ani na ten potlesk, který vás odměnil za všechnu tu dřinu. Stálo to za to a byli jste skvělí. Všichni. Jsem ráda, že jsem u toho s vámi mohla být.

Ivana Bambasová

Divadelní zrání

Na začátku zkoušení

divadla jsme drželi v rukou text, protože to nikdo neuměl. Rozdělili jsme si role, ale postupem času si někteří role vyměnili. Nejprve jsme se museli naučit první dějství, to se však neuskutečnilo. Někteří se naučili pouze část.

Hraní mě ze začátku bavilo, ale postupem času to bylo náročné a později i nudné. Do divadelního týdne jsme sháněli rekvizity, obleky a spoustu dalších věcí. Divadelní týden probíhal ve škole. Největší kus práce jsme udělali v divadle U Kapličky pár týdnů před premiérou, kam jsme všechny rekvizity

převáželi. Rekvizity jsme sháněli až do posledního týdne před premiérou.

Až zkoušení na Malé scéně začalo být trochu zajímavé a i zábavné. Byla zábava jak na scéně při hraní, tak i když se nehrálo. Odnесли jsme si odtud spoustu zážitků. Někteří se ještě na poslední

chvilu učili text a měli před premiérou šílený strach, že něco spletou nebo že se stane nějaký trapas. To se i stalo! Mikuláš neboli Babs měl vytáhnout dopis, ale neměl ho u sebe, tak místo toho vytáhl z kapsy kapesník. Anebo jsme přeskočili velký kus textu a nevěděli, co máme dál říkat. Zasekli jsme se a museli improvizovat. Když Matyáš hrál Babse a neměl u sebe elektromickou cigaretu, kterou měl mít, tak

si ji vyměnil za whisky. Zuzka, neboli Dona Lucia měla říkat, že je tu cítit zápach kouře. Když viděla, že nemá cigaretu a má místo ní whisky, tak řekla: „Je tu strašný zápach alkoholu“. Za scénou jsme chytili strašný záchvat smíchu. Ale nakonec jsme to zahráli dobře a nikdo nic nepoznání. Všichni jsme se tomu po premiéře smáli.

Po třech vystoupeních na Malé scéně jsme jeli do Písku, kde jsem já bohužel chyběl, takže se moji kratší roli musel někdo naučit. A taky naučil, za což jsem byl rád!

Po první premiéře jsem šel s rodiči a bratrem do restaurace na večeri. Rodiče byli velmi překvapeni celým divadlem. Ně kterým scénám se smějeme doteď.

Jan Říha

Bosochodky

Přijďte si 27. až 30. 7. ušít

botky bosochodky padnoucí přesně na vaši nohu. Šít lze i další krásné **kožené věci** – kabelka či sandálky zaberou dva dny (So+Ne), složitější botky více dní, peněženku, pásek, klíčenku nebo obal na diář či mobil stihnete za den (Čt či Pá). Lze uplstit i vlněné vložky do bot.

K prázdninové pohodě patří i koupání, procházky lesem či večerní bubnování u ohně. *Kde?* Bývalá fara, Střížov 1 (asi 10 km od ČB směr Nové Hrady). *S kým?* S Evou Mackovou (ateleier.eva@centrum.cz, 776 020 003) a Luckou Homolkovou (ubytování, strava, plstění; lucihom@seznam.cz, 774 831 505). *Zač?* Botky: 1200 až 1900 Kč, kabelka: 1200 až 2900 Kč, pásek, peněženka: 700 Kč, ubytování: stan 50 Kč / osobu a noc, společná ložnice (vlastní karimatka a spacák): 100 Kč / os. a noc; děti polovic (možnost hlídání); strava (lze i vegetariánská): 250 Kč / den. Místo rezervováno po zaplacení zálohy.

Zvonek – červen 2017

Redakce: Zdenka Doubravka, Eva Sokolová, Jana Erhartová
Prepress: Dana Hanzliková Vašková
Kontakt: zvonek@waldorfcb.cz
Internet: <http://www.waldorfcb.cz>
Logo: Bára Šimová

Redakční uzávěrka pro další číslo: 20. 9. 2017.

Redakce si vyhrazuje právo nezařazení, krácení a běžné redakční úpravy příspěvků.

NEPRODEJNÉ

Zvoníme u ... Pavly Koubové

1. Pavlo, jsi velkou rodičovskou oporou naší školy. Pomáhala jsi nejprve jako maminka ve školce, teď už třetím rokem ve škole, prodáváš na jarmarcích, půjčuješ škole prostory pro prezentace a přednášky, stála jsi za založením nadačního fondu Waldík, jsi členkou správní rady o.p.s. – to jsou jen některé z mnoha tvých počínů. Proč to všechno děláš?

Naši kluci začali chodit do waldorfské školky více méně náhodně. Dozvěděli jsme se o tom, že se zakládá, od našich známých. Nijak zvlášť jsme to nestudovali, rozhodli jsme se dost intuitivně. Nejprve jsme asi rok pomáhali, pak jsme byli přijati a teprve potom se nám to celé otevřelo. Líbila se mi ta rodičovská součinnost, naši jsme si nové přátele a začalo nás to s manželem bavit. Taky jsem studovala a žila šest let v Rakousku, tam je tohle zapojení běžné, přijde mi to normální. Navíc mám práci, která mi umožňuje organizovat si čas. Chci trávit co nejvíce času s dětmi a škola mi pro to dává příležitost. Podnikám v sociálních službách a waldorfská škola do toho dobře zapadá. Jsem obecně aktivní člověk, když můžu, tak něco udělám.

2. Můžeš nám přiblížit činnost Správní rady? Správní rada je orgán, který škola jako o.p.s. ze zákona musí mít, i když ho vlastně nepotřebuje, protože je dobře organizovaná a fungují v ní mnohem důležitější články – ředitel, učitelské kolegium, zakladatelé, Kruh rodičů. Naše správní rada pracuje především jako poradní a podpůrný orgán. Má tři členy, kteří nabízejí svůj pohled zvenčí, vyjadřují se k různým, často velmi složitým, otázkám a hledají k nim konsensus. Řešíme témata jako například rozpočet školy, rozšíření školky, lyceum, žádosti o dotace, evropské projekty nebo prezentace školy. Snažíme se také podpořit vedení školy při různých jednáních s úřady. Aktuálně je situace bohužel taková, že stát nepodporuje rozvoj žádných soukromých škol, jen jim nastavuje překážky, které musí překonávat. Veškerou svou energii pak školy musí věnovat zdolávání těchto překážek místo toho, aby ji směřovaly k dalšímu rozvoji. Totéž se bohužel děje i v oblasti sociálních služeb.

3. Naučila ses ty něco ve waldorfské škole? Trénuji trpělivost s vlastníma dětma (úsměv). Jsem perfekcionista, tak se učím, že něco nemusí být dokonalé, aby to bylo krásné. Také jsem začala tvořit, to jsem dříve nedělala – háčkovat, šít, plést, péct. Pomáhám při těchto činnostech ve škole a využívám je při své dobrovolnické práci se seniory. Mnohem více samozřejmě vidím, co waldorfská škola učí děti, jak podporuje individuálního nadání, obrušuje přílišnou soutěživost, vede k týmové práci, neporovnává děti známkami. Jsou pak mnohem otevřenější. Zažila jsem to letos na besedě s Arnym (Arnošt Petráček, paralympijský reprezentant v plavání), kterého doprovázím do různých škol. Arny se narodil bez horních končetin, lidé často neví, jak se s ním pozdravit. U nás ho děti objímaly, nemusel nic přednášet, děti se ho spontánně a slušně ptaly i na takové věci, jako jak chodí na záchod, neznamenala jsem žádné rozpaky ani posměšky. Jsem taky ráda za některá doporučení školy směrem k výchově dětí. Naši kluci třeba nemají mobilní telefon, tablet ani počítač. To nebylo z naší hlavy, respektovali jsme zpočátku doporučení školy a až časem nám došlo, jak účinné to je. Hodně nám to vyhovuje.

Za milé setkání a rozhovor děkuje Katka Dvořáková

Inzerce

Nabízím **barefoot boty** Ahinsa. 45 velikost, délka stelky 29,2, šířka stelky 10,6. Jako nové, jednou na noze. Cena 1 800 Kč (původní cena 2 600 Kč), případně se domluvíme. Petr Kubala 774 113 358.

Dětská skupina **Pansofie** přijímá děti od 2 do 6 let ve školním roce 2017/18. Bližší informace na pansofie@sky.cz

Klavírní koncert dětí ze třídy Karly Hesové bude 22. června ve čtvrtek od 17 hodin v eurytmickém sále školy. Přijďte si užít odpoledne plně známých hitů a krásných skladeb. Těšíme se na Vás.

Hledáme parťáky na hraní **deskových her** (10+). dhv@centrum.cz